

Logopedia z audiologią stopień I, semestr 5

1. Zaburzenia żucia i połykania
2. Metodologia badań logopedycznych
3. Praktyczna stylistyka
4. Kultura języka
5. Logopedia artystyczna z elementami logorytmiki
6. Audiometria elektrofizjologiczna
7. Aparaty i implanty słuchowe
8. Autyzm
9. Trudności w czytaniu i pisaniu
10. Podstawy metody fonogestowej i języka migowego
11. Integracja sensoryczna w rozwoju mowy i języka
12. Seminarium licencjackie
13. Praktyczne śródroczne warsztaty zawodowe w Studenckiej Poradni Logopedycznej UPH
14. Praktyka zawodowa śródroczna logopedyczna w Centrum Diagnostyki i Terapii Logopedycznej UPH
15. Praktyka zawodowa ciągła logopedyczna w placówkach służby zdrowia / Praktyka zawodowa ciągła logopedyczna na oddziałach szpitalnych (laryngologia, pediatria, neurologia, psychiatria)

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Zaburzenia żucia i połykania	
Nazwa w języku angielskim:	Chewing and swallowing disorders	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	logopedia z audiologią	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	pierwszego stopnia	
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	4 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr Sofia Kamińska	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Aldona Kocyła-Łukasiewicz	
Założenia i cele przedmiotu:	Poznanie uwarunkowań rozwoju mowy i nabycie umiejętności oceny zaburzeń i zakłóceń rozwojowych w okresach pre-, inter- i postnatalnych, stosowanie procedur logopedycznych w stymulowaniu rozwoju mowy i języka dziecka. Poznanie diagnostyki logopedycznej czynności prymarnych i odruchów ortofacjalnych, zaburzeń połykania.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student zna procedury postępowania logopedycznego, rozumie konieczność stosowania wczesnej interwencji logopedycznej, wie jakie są główne cechy i patomechanizm zaburzeń w przyjmowaniu pokarmów i płynów.	K_W09
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Student potrafi zaplanować i przeprowadzić diagnozę i terapię logopedyczną dziecka w najwcześniejszych okresach rozwojowych z wykorzystaniem wiedzy o rozwoju dziecka z zakresu różnych dyscyplin specjalistycznych.	K_U09
U02	Student zna zasady diagnostyki logopedycznej czynności prymarnych i odruchów ortofacjalnych oraz zasad postępowania rehabilitacyjnego w przypadku dysfagii.	K_U02
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Student jest gotów do niesienia pomocy osobom potrzebującym oraz wspiera pomocą opiekunów.	K_K01

K02	Student ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej; odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne/ terapeutyczne.	K_K02
Forma i typy zajęć:		ćwiczenia lab.– 30 godz.
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowe wiadomości z zakresu anatomii narządów słuchu.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Prenatalne uwarunkowania rozwoju mowy. 2. Czynniki wpływające na uszkodzenie narządu żucia w okresie płodowym i pozapłodowym. 3. Odruchy ustno-twarzowe u dzieci. 4. Sprawności motoryczne i manualne dzieci w wieku 0-6 lat. 5. Spostrzeganie wzrokowe dzieci w wieku 0-6 lat. 6. Percepcja słuchowa dzieci w wieku 0-6 lat. 7. Kształtowanie się lateralizacji u dzieci. 8. Rozwój społeczny i emocjonalny dzieci w wieku 0-6 lat. 9. Przygotowanie niemowlęcia do mówienia (masaż logopedyczny). 10. Nauka prawidłowego połykania. 11. Ustno-twarzowa terapia regulacyjna wg. koncepcji R. Castillo Moralesa. 12. Integracyjna terapia ustno-twarzowa według Swietłany Masgutowej. 13. Stymulacja rozwoju poszczególnych sfer rozwojowych dziecka. 14. Wczesne uwarunkowania rozwoju języka dziecka. 15. Definicja, rodzaje i przyczyny dysfagii 16. Anatomia i fizjologia połykania 17. Diagnostyka dysfagii 18. Dysfagia a zaburzenia karmienia, karmienie enteralne. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Chmielewska J. Jamróz B. Sielska-Badurek E. Niemczyk K., 2016, <i>Konsystencja i tekstura płynów i pokarmu jako ważny aspekt profilaktyki zachłystowego zapalenia płuc u pacjentów z dysfagią</i>. Studia pragmalingwistyczne, Rok VIII, s. 179-186. 2. Czrenuszenko A., 2016, <i>Postępowanie w dysfagii neurogennej</i>, [w:] „Otorynolaryngologia”, nr 15(2), s. 68-74. 3. Litwin M., 2013, <i>Dysfagia neurogenna</i>, [w:] <i>Neurologia po dyplomie</i>, nr 8 (4), s. 43-50. 4. Rocławski B., 1998, <i>Opieka logopedyczna od poczęcia</i>, Gdańsk: Glottispol. 5. Rządźka M., 2019, <i>Odruchy oralne u noworodków i niemowląt</i>, Kraków: Impuls. 6. Stecko E., 2012, <i>Masaż logopedyczny</i>, Warszawa: Wyd. ES. 7. Stecko E., 2012, <i>Zapiski z pracy logopedy</i>, Warszawa: Wyd. ES. 8. Stecko E., 2013, <i>Logopedia małego dziecka</i>, Warszawa: Wyd. ES. 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Cieszyńska J., 2006, <i>Kocham uczyć czytać. Poradnik dla rodziców i nauczycieli</i>, Kraków: Wydawnictwo Edukacyjne. 2. Cieszyńska J., 2000, <i>Od słowa przeczytanego do wypowiedzianego. Droga nabywania systemu językowego przez dzieci niesłyszące w wieku poniemowlęcym i przedszkolnym</i>, Kraków: Wydawnictwo Naukowe UP w Krakowie. 3. Cieszyńska J., Korendo M., 2008, <i>Wczesna interwencja terapeutyczna. Stymulacja rozwoju dziecka od noworodka do 6 roku życia</i>, Kraków: Wydawnictwo Edukacyjne. 4. Cytowska B., Winczura B., 2014, <i>Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka</i>, Kraków: Impuls. 5. Chrzan-Dętkoś M., 2012, <i>Wcześniaki. Rozwój psychoruchowy w pierwszych latach życia</i>, Gdańsk: Harmonia. 6. Czochańska J, 1980, <i>Neurologia dziecięca</i>, Warszawa: PZWL, strony 182-188. 7. Fedorowska W., Wardowska B., 1992, <i>Wywiad biologiczno-środowiskowy do wykrywania wczesnych uwarunkowań rozwoju mowy</i>, Gdańsk: Wydawnictwo UG. 		

8. Masgutowa S., Regner A., 2009, *Rozwój mowy dziecka w świetle integracji sensomotorycznej*, Wrocław: Continuo.
9. Milewski S., Kaczorowska-Bray K. (red.), 2012, *Logopedia. Wybrane aspekty historii, teorii i praktyki*, Gdańsk: Harmonia.
10. Stecko E., 2002, *Zaburzenia mowy dzieci – rozpoznawanie i postępowanie logopedyczne*, Warszawa: Wydawnictwo UW.
11. Szczudlik A (red. wydania polskiego), 2003, *Atlas neuroanatomii i neurofizjologii Nettera*, Wrocław: Urban & Partner, strony 156-168.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Metody problemowe, oglądowe, zajęć praktycznych.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty kształcenia będą sprawdzane systematycznie na zajęciach i ostatecznie podczas kolokwium pisemnego na koniec zajęć.

Forma i warunki zaliczenia:

Kolokwium na zakończenie cyklu zajęć.
Poprawa: zgodnie z regulaminem studiów.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Udział w ćwiczeniach

30 godz.

Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń

25 godz.

Udział w konsultacjach

25 godz.

Przygotowanie się do egzaminu i obecność na egzaminie

20 godz.

Sumaryczne obciążenie pracą studenta

100 godz.

Punkty ECTS za przedmiot

4 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Metodologia badań logopedycznych
Nazwa w języku angielskim:		Methodology of speech-language therapy research
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		logopedia z audiologią
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	3 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Marta Krakowiak
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		mgr Kamila Bigos
Założenia i cele przedmiotu:		Zdobycie przez studentów wiedzy dotyczącej logopedii jako transdyscyplinarnej nauki o biologicznych uwarunkowaniach języka i zachowaniach językowych, a także a temat procedur i zakresów badań logopedycznych.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student ma wiedzę na temat transdyscyplinarności logopedii, metodologii badań w dyscyplinach pokrewnych, opisu logopedycznych faktów badawczych w rozwoju mowy i jej zaburzeniach u osób na różnych etapach życia i edukacji (z uwzględnieniem norm, procedur i dobrych praktyk logopedycznych).	K_W01
W02	Student zna podstawy logopedii badawczej i praktycznej, dydaktyczne zasady postępowania logopedycznego oraz ma świadomość konieczności wczesnej interwencji logopedycznej.	K_W04
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Student potrafi organizować zadania badawcze, dobierać narzędzia i metody, określać cele, wykorzystywać doświadczenia z pracy z uczniami oraz indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów (w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) na poszczególnych etapach edukacyjnych.	K_U03
U02	Student potrafi zaplanować i przeprowadzić terapię logopedyczną z wykorzystaniem odpowiedniej metodologii, powalającej na opis	K_U07

	i diagnozę na podstawie wiedzy teoretycznej z zakresu różnych dyscyplin specjalistycznych.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego.	K_K05
K02	Student dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania logopedycznego postępowania badawczego i terapeutycznego.	K_K05
Forma i typy zajęć:	ćwiczenia (20 godzin)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Wiedza na temat biologicznych i społecznych uwarunkowań języka oraz teorii zaburzeń mowy.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Typologia dyscyplin wiedzy, struktura nauki: przedmiot badań, hierarchia celów (wiedza diagnostyczna, prognostyczna, anagnostyczna), metody i środki badawcze. 2. Logopedia jako nauka o biologicznych uwarunkowaniach języka i zachowań językowych: badanie relacji między stanami języka i sprawnościami językowymi a centralnymi i obwodowymi czynnościami biologicznymi człowieka warunkującymi mowę. 3. Pola aktywności logopedii: profilaktyka logopedyczna (wczesna interwencja logopedyczna, logopedia szkolna, logopedia artystyczna), zaburzenia mowy. 4. Metodologia opracowania procedur postępowania logopedycznego: <ol style="list-style-type: none"> a) diagnozowanie stanów mowy (deskrypcja zjawisk a ich interpretacja), b) programowanie terapii, c) postępowanie terapeutyczne. 5. Metodologia badań kompetencji i sprawności w zaburzeniach mowy: <ol style="list-style-type: none"> a) diagnozowanie czynności poznawczych: słownictwo – badanie zasobu wiedzy; pojęcia – kognitywna struktura wiedzy; słowotwórstwo – badanie relacji między desygnatami; narracja – badanie pełni możliwości umysłowych człowieka (intelektualizowanie doznań, logiczne porządkowanie zdarzeń, budowanie całości strukturalnych, ożywianie postaci), b) diagnozowanie możliwości przekazu: motoryka; słuch fizyczny; słuch fonematyczny i prozodyczny; wymowa – realizacja fonemów, koartykulacja, realizacja komponentów prozodycznych; dialog – realizacja komponentów wymiany (inicjacja, reakcja, coda); realizacja i struktura intencji – umiejętność informowania, intencja działania, intencja modalności, przekaz emocji, c) diagnozowanie procesu socjalizacji: realizacja językowych ról społecznych (rangi równorzędne, rangi nierównorzędne); kompetencja i sprawność w użyciu formuł grzecznościowych. 6. Metodologia deskrypcji zaburzeń mowy: zaburzenia w nabywaniu kompetencji, zaburzenia realizacyjne, zaburzenia w rozpadzie umysłu. 7. Programowanie terapii a metodologia badań: <ol style="list-style-type: none"> a) określanie celów postępowania logopedycznego, b) strategie i metody postępowania, c) postępowanie terapeutyczne (ocena etapów postępowania i dobór jego środków, prowadzenie dokumentacji), d) weryfikacja hipotez diagnostycznych. 		

Literatura podstawowa:

1. Grabias S., 2019, *Język w zachowaniach społecznych. Podstawy socjolingwistyki i logopedii*, Lublin: Wydawnictwo UMCS.
2. Grabias S., Panasiuk J., Woźniak T. (red.), 2015, *Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego*, Lublin: Wydawnictwo UMCS.
3. Milewski S., Kaczorowska-Bray K. (red.), 2015, *Metodologia badań logopedycznych z perspektywy teorii i praktyki*, Gdańsk: Harmonia.

Literatura dodatkowa:

1. Czaplewska E., Milewski S. (red.), 2012, *Diagnoza logopedyczna. Podręcznik akademicki*, Gdańsk: Harmonia.
2. Gałkowski T., Jastrzębowska G. (red.), 2002, *Logopedia. Pytania i odpowiedzi*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego.
3. Grabias S., 2008, *Postępowanie logopedyczne. Diagnoza, programowanie terapii, terapia*, [w:] „Logopedia”, t. 37, s. 13–27.
4. Grabias S., 2011, *Logopedia – nauka o biologicznych uwarunkowaniach języka i zachowań językowych*, [w:] „Logopedia”, t. 39/40, s. 9–34.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Prezentacji multimedialne, nagrania, filmy edukacyjne, metody ćwiczeniowe.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Bieżąca ocena na zajęciach, aktywny udział w dyskusjach i kolokwium pisemne.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunkiem uzyskania zaliczenia z oceną jest spełnienie każdego z opisanych niżej kryteriów:

- a) przygotowanie do zajęć i aktywność na nich – bieżące ocenianie na zajęciach,
- b) zaliczenie kolokwium pisemnego:
  - 0–50% – niedostateczny (2,0),
  - 51–60% – dostateczny (3,0),
  - 61–70% – dostateczny plus (3,5),
  - 71–80% – dobry (4,0),
  - 81–90% – dobry plus (4,5),
  - 91–100% – bardzo dobry (5,0).

Przewidziana jest jednorazowa poprawa kolokwium pisemnego.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	20 godzin
Przygotowanie się do ćwiczeń	10 godzin
Przygotowanie się do kolokwium	10 godzin

Udział w konsultacjach	5 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	45 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Praktyczna stylistyka
Nazwa w języku angielskim:		Practical stylistics
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		logopedia z audiologią
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	3 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Beata Żywicka
Imię i nazwisko prowadzącego zajęcia:		dr Agnieszka Kijak
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest utrwalenie wiedzy na temat stylów funkcjonalnych polszczyzny oraz charakterystycznych dla nich rodzajów tekstów; podniesienie kompetencji formułowania wypowiedzi ustnej i pisemnej; ugruntowanie typologii aktów mowy oraz umiejętności tworzenia i oceny poprawności podstawowych pism użytkowych.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu obszarowego
W_01	Zna podstawowe cechy wybranych stylów funkcjonalnych współczesnej polszczyzny.	K_W01
W_02	Zna zasady tworzenia wybranych tekstów użytkowych.	K_W04
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu obszarowego
U_01	Umie przygotować pismo użytkowe zgodnie z zasadami poprawności językowej.	K_U11
U_02	Potrafi posługiwać się różnymi typami aktów mowy i analizować je w zależności od sytuacji komunikacyjnej.	K_U12
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu obszarowego
K_01	Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia.	K_K05
Forma i typy zajęć:		ćwiczenia 30 godz.
Wymagania wstępne i dodatkowe:		

Znajomość podstawowych zasad ortograficznych oraz interpunkcyjnych języka polskiego, a także podstawowa znajomość zróżnicowania funkcjonalnego tekstów ze względu na wyznaczniki stylowe tekstu.

Treści modułu kształcenia:

Pojęcie i rodzaje stylu.

2. Odmiany i style współczesnej polszczyzny: odmiana ogólna i gwary; odmiana mówiona i odmiana pisana; odmiana oficjalna i odmiana nieoficjalna; style funkcjonalne odmiany ogólnej.

3. Pojęcie tekstu. Czynniki decydujące o poprawności stylistycznej tekstu. Typy odchyłeń od normy stylistycznej. Kompozycja i spójność tekstu - warunki poprawności.

4. Typologia odmian stylowych współczesnej polszczyzny: styl potoczny, urzędowy, naukowy, artystyczny, religijny, informacyjno-publicystyczny.

Styl potoczny – pojęcie i cechy stylu potocznego – wyróżniki stylu potocznego.

5. Styl naukowy i jego gatunki – odmiany polszczyzny naukowej. Cechy stylu naukowego, wykładniki językowe. Gatunki stylu naukowego.

Co to jest tekst urzędowy? Wykładniki językowe stylu urzędowego. Rygory kompozycyjne i stylistyczne:

- a) standardowość,
- b) precyzyjność,
- c) dyrektywność,
- d) bezosobowy charakter wypowiedzi.

8. Poprawność językowa w pismach urzędowych. Dylematy z odmiana nazwisk w języku polskim:

- a) odmiana nazwisk żeńskich i męskich;
- b) nazwiska dwuczłonowe;
- c) zapisywanie inicjałów imion i nazwisk.

9. Urzędowe gatunki tekstów. Różne typy pism użytkowych: cv (m.in. cv kreatywnego), list motywacyjny, podanie. Właściwości stylistyczne różnych typów tekstów użytkowych.

Słotwórcze środki stylistyczne (deminutywa – zdrobnienia, augmentatywa – zgrubienia, neologizmy).

Leksykalne środki stylistyczne (synonimy, antonimy, homonimy, dialektyzmy, neologizmy, orientalizmy).

Poprawność stylistyczna – stylistyczne zróżnicowanie współczesnej polszczyzny:

- a) wyrazy modne (upowszechnianie się angielszczyzny);
- b) językowa agresja, wulgaryzmy;
- c) błędy logiczne, pleonazmy, tautologia, skrótowość wypowiedzi.

13. Stylizacja i jej rodzaje: kolokwializacja, scjentyzacja, kancelaryzacja, archaizacja, dialektyzacja, profesjonalizacja, stylizacja literacka, parodia, tawestacja, pastisz.

14. Estetyka wypowiedzi. Cechy stylu mające wpływ na pozytywny odbiór estetyczny tekstu: obrazowość, oryginalność, bogactwo skojarzeń, harmonia i stosowność użytych środków stylistycznych, obfitość i różnorodność stosowanych słów, kompozycja całego tekstu, wyrazy zdrobniałe, pieśczośliwe, niosące miłe skojarzenia.

Literatura podstawowa:

1. Bańkowska Ewa, Mikołajczuk Agnieszka (red.), 2003, *Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów*, Warszawa: Książka i Wiedza.
2. Bartmiński Jerzy, 2001, *Styl potoczny*, [w:] *Współczesny język polski*, J. Bartmiński (red.), Lublin: Wydawnictwo UMCS, s. 115–134.
3. Gajda Stanisław, *Styl naukowy*, [w:] *Współczesny język polski*, J. Bartmiński (red.), Lublin: Wydawnictwo UMCS, s. 183–200.
4. Wojtak Maria, *Styl urzędowy*, [w:] *Współczesny język polski*, Jerzego Bartmiński (red.), Lublin, s. 147–154.
5. Zdunkiewicz-Jedynak Dorota (red.), 2010, *Ćwiczenia ze stylistyki*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
6. Zdunkiewicz-Jedynak Dorota, 2008, *Wykłady ze stylistyki*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN [wybrane rozdziały].

Literatura dodatkowa:

1. Buttler Danuta, 1962, *Wyrazy modne*, [w:] „Przegląd Humanistyczny”, 4, s. 99-112.
2. Gajda Stanisław (red.), 1995, *Przewodnik po stylistyce polskiej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego.
3. Kołodziejek Ewa, 1998, *Poprawna polszczyzna w praktyce*, Szczecin: Zachodniopomorska Szkoła Biznesu.
4. Kurkowska Halina, Skorupka Stanisław, 2001, *Stylistyka praktyczna*, Warszawa: PWN.
5. Markowski Andrzej, 2000, *Jak dobrze mówić i pisać po polsku*, Warszawa: Reader's Digest.
7. Müldner-Nieckowski Piotr, 2007, *Wielki słownik skrótów i skrótowców*, Warszawa: Wydawnictwo Europa.
8. *Nowy słownik ortograficzny PWN*, 2002, Edward Polański (red.), Warszawa: PWN.
9. Podracki Jerzy, 1999, *Słownik interpunkcyjny języka polskiego*, Warszawa: PWN.
10. Podracki Jerzy, 1999, *Słownik skrótów i skrótowców*, Warszawa: PWN.
11. Polański Edward, 2016, *Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji*, Warszawa: PWN.
12. *Wielki słownik ortograficzno-fleksyjny*, 2004, Jerzy Podracki (red.), Warszawa: Wydawnictwo "Horyzonty".
13. Wierzbicka Anna, Wierzbicki Piotr, 1968, *Praktyczna stylistyka*, Warszawa: Wiedza Powszechna.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Zestawy ćwiczeń adekwatne do tematyki zajęć, komponowanie tekstów użytkowych.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Zaliczenie na ocenę – prace przygotowane przez studentów na ćwiczeniach oraz kolokwium sprawdzające wiadomości.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: aktywność na ćwiczeniach, prace przygotowane przez studentów na ćwiczeniach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium sprawdzającego wiadomości.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godz.
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń i do kolokwium zaliczeniowego	43 godz.
Udział w konsultacjach	2 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Kultura języka	
Nazwa w języku angielskim:	Culture of Language	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	logopedia z audiologią	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	pierwszego stopnia	
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	3 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr Agnieszka Kijak	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Agnieszka Kijak	
Założenia i cele przedmiotu:	Głównym celem realizowanego przedmiotu jest wyrobienie i kształtowanie umiejętności właściwego, zgodnego z normą posługiwania się językiem polskim w mowie i piśmie w różnych sytuacjach komunikacyjnych.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student zna najważniejsze zasady dotyczące właściwego posługiwania się językiem polskim mówionym i pisany.	K_W01
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Potrafi samodzielnie zredagować poprawny językowo tekst w formie ustnej i pisemnej.	K_U11
U02	Umie właściwie rozpoznać błędy i usterki w cudzych tekstach.	K_U11
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Zna wartość języka ojczystego jako środka pozwalającego tworzyć własny, pozytywny wizerunek.	K_K05
Forma i typy zajęć:	ćwiczenia (30 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość podstawowych zasad interpunkcji i ortografii.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Wprowadzenie do kultury języka polskiego		

– norma językowa a zwyczaj językowy, definicja języka, kultury i kultury języka, elementy kultury języka polskiego.

2. Norma, uzus, system, tekst, rodzaje normy, poziomy normy.
3. Typologia błędów językowych. Poprawność językowa w zakresie koniugacji, składni.
4. Błędy leksykalne.
5. Błędy stylistyczne.
6. Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna (wybrane zasady).
7. Nazwy własne, ich pisownia i odmiana.
8. Grzeczność językowa – akty grzecznościowe, normy, strategie grzecznościowe.
9. Postawy wobec języka – konserwatyzm, puryzm, liberalizm, postawa naturalna, abnegacja.
10. Sposoby wzbogacania języka – neologizmy i zapożyczenia.
11. Związki frazeologiczne – rodzaje i źródła zapożyczeń.
12. Innowacje językowe – innowacje a błąd, rodzaje innowacji.
13. Skróty, skrótowce, złożenia – tworzenie, pisownia, wymowa, odmiana.
14. Moda językowa – wyrazy modne.

Literatura podstawowa:

1. Frycie S., M. Jurkowski, K. Sicińska, 2005, *Kultura języka polskiego*, Warszawa: TWP.
2. Jadacka H., A. Markowski, D. Zdunkiewicz-Jedynak, 2000, *Poprawna polszczyzna. Hasła problemowe*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
3. Jadacka H., 2005, *Kultura języka. Fleksja, słowotwórstwo, składnia*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
4. Karpowicz T., 2009, *Kultura języka polskiego. Wymowa, ortografia, interpunkcja*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
5. Marcjanik M., 2008, *Grzeczność w komunikacji językowej*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
6. Markowski A., 2005, *Kultura języka. Teoria. Zagadnienia leksykalne*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Literatura dodatkowa:

Wybrane słowniki:

- *Nowy słownik wyrazów obcych i trudnych*, 2007, A. Markowski, R. Pawelec, Warszawa: PWN.
- *Słownik nazw własnych*, 1998, S. Grzenia, Warszawa: PWN.
- *Słownik synonimów i antonimów*, 2004, Piotr Żmigrodzki, Warszawa: Wydawnictwo Europa.
- *Słownik wymowy i odmiany nazwisk obcych*, 1997, I. Bartmińska, J. Bartmiński, Bielsko-Biała.
- *Słownik wyrazów kłopotliwych*, 1994, M. Bańko, M. Krajewska, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- *Wielki słownik frazeologiczny języka polskiego*, 2003, Piotr Müldner- Nieckowski, Warszawa: PWN.
- *Wielki słownik ortograficzny PWN wraz z zasadami pisowni i interpunkcji*, 1996, E. Polański (red.), Warszawa: PWN.
- *Wielki słownik poprawnej polszczyzny*, 2004, A. Markowski (red.), Warszawa: PWN.
- *Wielki słownik skrótów i skrótowców*, 2007, Piotr Müldner- Nieckowski, Warszawa: Wydawnictwo Europa.
- *Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce*, 2015, K. Kłosińska (red.), Warszawa: Wydawnictwo Felberg SJA.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia praktyczne.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów kształcenia na podstawie szczegółowego testu obejmującego całość omówionego materiału.

Ocena udziału studenta w poszczególnych zajęciach.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: uzyskanie co najmniej 51 punktów z pisemnego kolokwium.

- 0-50 - 2,0
- 51-60 – 3,0
- 61-70 – 3,5
- 71-80 – 4,0
- 81-90 – 4,5
- 91-100 – 5,0

Sposób uzyskania punktów:

1. Obecność i aktywność na zajęciach – max. 40 pkt.
2. test zaliczeniowy – max. 60 pkt.

Poprawy:

Podczas konsultacji i w sesji egzaminacyjnej.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godz.
Samodzielne przygotowanie się do poszczególnych zajęć	30 godz.
Udział w konsultacjach	5 godz.
Samodzielne przygotowanie się do zaliczenia testu	10 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 ESTC
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Logopedia artystyczna z elementami logorytmiki
Nazwa w języku angielskim:		Artistic speech therapy in the absence of logorhythmics
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		logopedia z audiologią
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	1 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Alina Maciejewska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		mgr Izabella Leśniczuk
Założenia i cele przedmiotu:		Student zdobywa wiedzę na temat normy scenicznej, wysokie umiejętności w zakresie prozodii, emisji głosu i dykcji, zasady logorytmiki.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student zna normy wymowy, prozodii, emisji głosu w zakresie logopedii artystycznej.	K_W11
W02	Zna zasady logorytmiki i reguły jej stosowania w usprawnianiu kompetencji komunikacyjnej i językowej.	K_W03
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Potrafi ocenić styl wymowy i emisję głosu oraz stosować właściwe ćwiczenia usprawniające w każdym ze stylów wymowy i zna normy oratorskie.	K_U05
U02	Potrafi wykorzystywać umiejętności głosowo-dykcyjne w różnych warunkach pracy i w ćwiczeniach logopedycznych, włączać elementy logorytmiki w procedury logopedyczne.	K_U12
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Ma świadomość swoich umiejętności i troszczy się o kondycję aparatu mowy, fonacji i oddychania.	K_K05
Forma i typy zajęć:		ćwiczenia – 30 godz.
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość budowy aparatu mowy, zaburzeń głosu, podstaw z zakresu techniki mówienia.		

Treści modułu kształcenia:

1. Style wymowy: sceniczna, szkolna, potoczna, gwarowa i regionalna. Norma artykulacyjna.
2. Prawidłowa artykulacja samogłosek ustnych i nosowych.
3. Prawidłowa artykulacja spółgłosek: szczelinowych, zwarto-szczelinowych.
4. Wymowa ciągów fonicznych: asymilacje i dysymilacje, wymowa grup spółgłoskowych.
5. Tempo mówienia.
6. Prozodia mowy.
7. Akcent i techniki akcentowania.
8. Ćwiczenia słuchu fonemowego, muzycznego.
9. Frazowanie tekstu.
10. Rytmizacja fraz, tekstów artystycznych i potocznych.
11. Zasady pracy scenicznej.
12. Praca z mikrofonem – trudności w zakresie dykcji i emisji głosu.
13. Ćwiczenie umiejętności oceny stylów wymowy, warunków fonacyjnych i emisji głosu.
14. Praca z tekstem.
15. Rytm i muzyka.
16. Rytm i słowo.

Literatura podstawowa:

1. Kamińska B., Milewski S. (red.), 2018, *Logopedia artystyczna*, Gdańsk: Grupa Wydawnicza Harmonia.

Literatura dodatkowa:

1. Wysocka M. (red.), *Prozodia*, 2019, Gdańsk: Grupa Wydawnicza Harmonia.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Prezentacje multimedialne, badania przesiewowe, zajęcia grupowe – ocena warunków głosowych i dykcji, ćwiczenia emisji i wymowy; rytmika w terapii logopedycznej

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Sukcesywnie na każdym ćwiczeniu.

Forma i warunki zaliczenia:

Znajomość tzw. wysokiej normy, zasad pracy z mikrofonem, poprawnej emisji głosu – prezentacja przygotowanych tekstów na koniec semestru.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Udział w ćwiczeniach

30 godz.

Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń

5 godz.

Udział w konsultacjach

5 godz.

Samodzielne przygotowanie się do zaliczenia

8 godz.

Sumaryczne obciążenie pracą studenta

45 godz.

Punkty ECTS za przedmiot

1 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Audiometria elektrofizjologiczna
Nazwa w języku angielskim:		Electro-physiological audiometrics
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		logopedia z audiologią
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	2 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Aldona Kocyła-Łukasiewicz
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		lek. med. Jarosław Dmowski
Założenia i cele przedmiotu:		Podstawy badań neurofizjologicznych i obiektywnych narządu słuchu. Diagnostyka zaburzeń słuchu z wykorzystaniem metod elektrofizjologicznych.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student ma wiedzę na temat biologicznych i neurologicznych uwarunkowań zaburzeń mowy i słuchu.	K_W02
W02	Student ma wiedzę z zakresu obiektywnych technik diagnostycznych w audiologii.	K_W06
W03	Student zna procedury postępowania diagnostycznego w badaniach neurofizjologicznych narządu słuchu.	K_W05
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Student potrafi dobierać narzędzia i techniki diagnostyczne stosowane w audiologii obiektywnej w zależności od przyczyn zaburzeń mowy i słuchu.	K_U03
U02	Student potrafi wykorzystywać nowoczesne technologie w pracy diagnostycznej.	K_U10
U03	Student potrafi interpretować wyniki badań audiologicznych.	K_U09
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego

K01	Student ma świadomość ustawicznego pogłębiania i weryfikowania swojej wiedzy z zakresu technik diagnozowania zaburzeń słuchu.	K_K05
K02	Student potrafi współpracować w ramach diagnozy i terapii osób z zaburzeniami mowy i słuchu z audiologami.	K_K02
Forma i typy zajęć:	ćwiczenia – 30 godz.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowe wiadomości z fonetyki akustycznej, budowy narządu słuchu i jego patologii.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy badań neurofizjologicznych z uwzględnieniem zmian w historii badań. 2. Diagnostyka zaburzeń słuchu - metody obiektywne. Zastosowanie w praktyce klinicznej. 3. Audiometria elektrofizjologiczna - cele, procedury, narzędzia. 4. Klasyfikacja metod i technik stosowanych w audiometrii elektrofizjologicznej. 5. Audiometria impedancyjna (podstawy metody, rodzaje i technika badań, interpretacja wyników). 6. Otoemisje akustyczne (podstawy metody, rodzaje i technika badań, interpretacja wyników). 7. Słuchowe potencjały wywołane (podstawy rejestracji potencjałów, metody i techniki rejestracji, klasyfikacje, zastosowanie kliniczne). 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Śliwińska-Kowalska M. (red.), 2005, <i>Audiologia kliniczna</i>, (rozdz. III, VII), Łódź: Oficyna Wydawnicza Mediton. 2. Janczewski G., (red.), 2005, <i>Otolaryngologia praktyczna</i>, Warszawa: Via Medica. 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kochanek K., Tacikowska G., Pierzchała K., Olczak J., Dobrzyński P., Stelmaszak K., 1998, <i>Przydatność potencjałów wywołanych z pnia mózgu w diagnostyce uszkodzeń słuchu typu pozaślimakowego. Wybrane przypadki kliniczne</i>, "Otolaryngologia polska", LII, 1, s. 71-74. 2. Reroń E., 1990, <i>Badania kloniczne i elektrofizjologiczne narządu słuchu u noworodków</i>, Rozprawa Habilitacyjna, Kraków. 3. Taniewski M., 1993, <i>Badanie słuchu i zmysłu równowagi</i>, Gdańsk: Wydawnictwo uczelniane AWF w Gdańsku. 4. Zakrzewski A., 1981, <i>Otolaryngologia kliniczna</i>, Warszawa: PZWL. 		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Prezentacje multimedialne, film dydaktyczny, ćwiczenia praktyczne - analiza wyników badań		
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:		
Kolokwium pisemne na koniec semestru, analiza wyników badań.		
Forma i warunki zaliczenia:		
Kolokwium pisemne; techniki wykonywania różnych badań, diagnostyka różnicowa zaburzeń za pomocą metod elektrofizjologicznych.		
Zaliczenie na ocenę na podstawie kolokwium.		
Bilans punktów ECTS:		
Studia stacjonarne		
Aktywność	Obciążenie studenta	

Udział w ćwiczeniach	30 godz.
Konsultacje	5 godz.
Samodzielne przygotowanie się do zajęć	15 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Aparaty i implanty słuchowe
Nazwa w języku angielskim:		Hearing aids and implants
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		logopedia z audiologią
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	2 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Aldona Kocyła-Łukasiewicz
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		lek. med. Jarosław Dmowski
Założenia i cele przedmiotu:		Poznanie zasad stosowania protez słuchu zarówno w zakresie doboru aparatów słuchowych u dzieci i dorosłych jak również wykorzystywania implantów słuchowych. Nabycie podstawowych umiejętności praktycznych w postępowaniu z osobami implantowanymi.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student zna budowę i funkcjonowanie narządy słuchu i ośrodkowego układu nerwowego; zna rodzaje uszkodzeń słuchu i ich wpływ na funkcjonowanie człowieka; wie, jakie są/mogą być przyczyny zaburzeń słuchu i ich wpływ na funkcjonowanie człowieka, rozwój dziecka.	K_W02
W02	Zna stosowane protezy słuchu.	K_W06
W03	Zna sposoby diagnozowania i postępowanie medyczne w stosowaniu aparatów słuchowych i implantów.	K_W05
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Potrąfi określić objawy uszkodzeń narządu słuchu i ich konsekwencje dla mowy	K_U01
U02	Rozumie znaczenie stosowania aparatów i implantów	K_U05

U03	Potrafi współpracować z audiologami w procedurze przygotowania do aparatownia i implantowania	K_U06
U04	Potrafi wykorzystywać nowoczesne technologie i stosować metody programowania terapii logopedycznej w różnych etapach stosowania aparatów słuchowych i implantów	K_U10
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Ma świadomość konieczności uzupełniania wiedzy z zakresu otolaryngologii i jest gotowy do podjęcia współpracy w zakresie diagnozy i rehabilitacji osób z uszkodzonym słuchem oraz rodziną pacjenta	K_K05
Forma i typy zajęć:	wykład - 30 godz., ćwiczenia - 15 godz.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość anatomii i fizjologii narządu słuchu i CUN		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Elementy fizjologii i anatomii układu słuchowego (konieczne do zrozumienia funkcjonowania systemów implantów słuchowych) 2. Elementy elektroakustyki. 3. Budowa aparatów słuchowych. 4. Podstawowe pojęcia z zakresu implantów słuchowych. 5. Miernictwo aparatów słuchowych. 6. Przegląd systemów oprogramowania wykorzystywanych w procedurach dopasowania aparatów słuchowych. 7. Procedury dopasowania aparatów słuchowych. 8. Metody oceny korzyści protezowania (metody behawioralne i obiektywne). 9. Systemy wspomagające słyszenie. 10. Budowa i funkcjonowanie systemów implantów słuchowych. 11. Kryteria kwalifikacji do stosowania różnego typu implantów słuchowych. 12. Procedury wdrażania programu implantów ślimakowych. 13. Rehabilitacja audiologiczna pacjentów po wszczępieniu implantu słuchowego. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Hojan E., 1997, <i>Akustyka aparatów słuchowych</i>, Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM. 2. Skarżyński H. (red.), 2004, <i>Implanty ślimakowe - rehabilitacja</i>, Warszawa: Wydano na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu. 3. Skarżyński H., Lorens A., Piotrowska A., 2005, <i>Wszczepy ślimakowe</i>, [w:] Śliwińska-Kowalska M. (red.) <i>Audiologia kliniczna</i>, Łódź: Via Medica. 4. Skarżyński H., 2000, <i>Wszczepy ślimakowe</i>, [w:] A. Pruszevicz (red.), <i>Zarys audiologii klinicznej</i>, Poznań: Wydawnictwo Akademii Medycznej. 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Traczyk W., Trzebski A., 2001, <i>Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej</i>, Warszawa: PZWL. 		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Wykład, prezentacje multimedialne, studium przypadku.		
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:		

Znajomość zasad stosowania implantów i aparatów słuchowych w procedurach medycznych i surdologopedycznych, znajomość urządzeń: wymogi techniczne, medyczne, zastosowanie – przygotowanie prezentacji multimedialnej w zespołach.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie na ocenę. Kolokwium pisemne na koniec semestru.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach i wykładach	45 godz.
Konsultacje	1 godz.
Samodzielne przygotowanie się do zajęć	4 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Autyzm
Nazwa w języku angielskim:	Autism	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		logopedia z audiologią
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	2 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Sofia Kamińska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		mgr Łukasz Maj
Założenia i cele przedmiotu:		Rozpoznanie zaburzeń ze spektrum autyzmu oraz nabycie umiejętności programowania i prowadzenia terapii w przypadku zaburzeń autystycznych.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student ma wiedzę dotyczącą językowych wykładników charakteryzujących zaburzenia ze spektrum autyzmu, zaburzenia pokrewne, w tym mutyzm wybiórczy.	K_W01
W02	Student ma wiedzę na temat autystycznego spektrum zaburzeń: symptomów, etiologii, rokowań.	K_W08
W03	Student zna zasady konstruowania logopedycznych narzędzi diagnostycznych i terapeutycznych stosowane do specyfiki deficytów językowych i komunikacyjnych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz zaburzeń pokrewnych.	K_W05
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Student potrafi diagnozować, analizować i wykorzystywać zdobytą wiedzę w celu programowania terapii logopedycznej dla dzieci z autyzmem, mutyzmem wybiórczym, korzystając ze znanych mu metod i narzędzi, w celu oceny i rozwoju umiejętności językowych i społecznych dzieci i młodzieży z ASD.	K_U02

U02	Dobiera optymalne rozwiązania metodyczne w procesie diagnostycznoterapeutycznym osób z autystycznego spektrum zaburzeń i formułuje własne pomysły metodyczne.	K_U03
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Student jest otwarty na poznawanie nowych wyników badań nad autyzmem i zaburzeniami pokrewnymi.	K_K04
K02	Swoje postępowanie terapeutyczne student orientuje na podnoszenie jakości i sposobu wchodzenia w interakcje w przypadku dzieci z zaburzeniami komunikacyjnymi w przypadku autystycznego spektrum.	K_K02

Forma i typy zajęć: ćwiczenia lab. – 30 godz.

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Student wykazuje się podstawową wiedzą logopedyczną na temat różnych jednostek patologii mowy, jest świadomy występowania całościowych zaburzeń rozwoju, w tym także zaburzeń ze spektrum autyzmu.

Treści modułu kształcenia:

1. Historia badań nad autyzmem.
2. Autyzm w ujęciu Leo Kanner'a i Hansa Aspergera.
3. Etiopatogeneza autyzmu.
4. Międzynarodowe klasyfikacje diagnostyczne ICD 10, ICD-11, DSM V.
5. Testy, skale i kwestionariusze stosowane w procesie diagnostycznym (np. ADOS-2, ADI-R, CARS, CHAT, PEP-3, VB-MAPP).
6. Charakterystyka kliniczna zaburzeń ze spektrum autyzmu (Autism Spectrum Disorders).
7. Trudności związane z diagnozą ASD.
8. Programowanie terapii logopedycznej w przypadku ASD.
9. Metody pracy z dzieckiem z ASD (np. Stosowana Analiza Zachowania, Model TEACCH i in.).
10. Pomoc dziecku z ASD i jego rodzinie (wczesna interwencja, interwencje wobec dzieci starszych, formy pomocy rodzinie).

Literatura podstawowa:

1. Bigas U., 2012, *Autyzm – charakterystyka zachowań językowych w autystycznym spektrum zaburzeń*, [w:] S. Grabias, M. Kurkowski (red.), *Logopedia. Terapia zaburzeń mowy*, Lublin: Wydawnictwo UMCS, s. 361-378.
2. Błeszyński J., 2005, *Wykorzystanie metody Ruchu Rozwijającego w terapii dziecka z głębokimi deficytami rozwojowymi – autystycznego*, [w:] J. Błeszyński (red.), *Terapie wspomagające rozwój osób z autyzmem*, Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls, s. 127-145.
3. Cieszyńska J., 2011, *Wczesna diagnoza i terapia zaburzeń autystycznych*, Kraków: Wydawnictwo Centrum Metody Krakowskiej.
4. Cieszyńska-Rożek J., 2013, *Metoda krakowska wobec zaburzeń rozwoju dzieci*, Kraków: Wydawnictwo Omega Stage Systems.
5. Frith U., 2008, *Autyzm. Wyjaśnienie tajemnicy*, Gdańsk: GWP.
6. Frith U. (red.), przeł. Beata Godlewska, 2005, *Autyzm i zespół Aspergera*, Warszawa: PZWL.
7. Korendo M., 2013, *Językowa interpretacja świata w wypowiedziach osób z zespołem Aspergera*, Kraków: Wydawnictwo Omega Stage Systems.
8. Markiewicz K., 2004, *Możliwości komunikacyjne dzieci autystycznych*, Lublin: UMCS.
9. Młynarska M., 2007, *Autyzm i teoria umysłu w ujęciu neurolingwistycznym*, [w:] M. Młynarska, T. Smereka (red.), *Afazja i autyzm. Zaburzenia mowy oraz myślenia*, Wrocław: Wrocławskie Towarzystwo Naukowe, s. 115-154.
10. Młynarska M., 2008, *Autyzm w ujęciu psycholingwistycznym. Terapia dyskursywna a teoria umysłu*, Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
11. Pisula U., 2010, *Autyzm, przyczyny, symptomy, terapia*, Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia.

Literatura dodatkowa:

1. Chojnicka I., Płoski R., 2012, *Polska wersja wywiadu do diagnozowania autyzmu ADI-R*, [w:] „Psychiatria polska”, t: XLVI, nr 2, s. 249-259.
2. Chojnicka I, Pisula E., 2017, *ADOS-2 Protokół obserwacji do diagnozowania zaburzeń ze spektrum autyzmu*, Wydawca: Hogrefe – Testcentrum.
3. Chojnicka I., de Ines, M., Kwasiborska-Dudek, J., 2020, *Zaburzenie ze spektrum autyzmu – kryteria diagnostyczne, uwarunkowania genetyczne i neurobiologiczne*, [w:] J. Kwasiborska-Dudek, D. Emiluta-Rozya, *Diagnoza i terapia logopedyczna małego dziecka z zaburzeniem ze spektrum autyzmu (ASD)*, Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia.
4. Grzegorzewska I., Cierpiałkowska L., Borkowska A.R. (red.), 2020, *Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży*, Warszawa: Wydawnictwo PWN.
5. Jerzak M. (red.), 2016, *Zaburzenia psychiczne i rozwojowe u dzieci a rzeczywistość szkolna*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
6. Pisula E., 2002, *Autyzm u dzieci. Diagnoza, klasyfikacja, etiologia*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
7. Pisula E., 2003, *Autyzm i przywiązanie. Studia nad interakcjami dzieci i ich matek*, Gdańsk: GWP.
8. Pisula E., Danielewicz D. (red), 2008, *Wybrane formy terapii i rehabilitacji osób z autyzmem*, Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.
9. Rybakowski F. i in., 2014, *Zaburzenia ze spektrum autyzmu - epidemiologia, objawy, współzachorowalność i rozpoznawanie*, [w:] „Psychiatria Polska”, nr 48 (4), s. 653-665.
10. Winczura B., 2008, *Dziecko z autyzmem. Terapia deficytów poznawczych a teoria umysłu*, Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.
11. Wołosiek B., 2017, *Rozwijanie komunikacji dziecka ze spektrum autyzmu*, [w:] „Roczniki Pedagogiczne”, nr 9 (45), s. 87-109.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Elementy wykładu informacyjnego, wykład konwersatoryjny, film, prezentacje multimedialne, analiza przypadków.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Wszystkie z wymienionych efektów poddawane będą weryfikacji na bieżąco podczas ćwiczeń oraz w czasie kolokwium pisemnego kończącego cykl zajęć.

Forma i warunki zaliczenia:

Egzamin pisemny weryfikujący wiedzę i umiejętności zdobyte w czasie zajęć.

Przykładowa ocena punktowa wiedzy podstawowej:

- a. znajomość podstawowych informacji dotyczących objawów autyzmu – 1pkt
- b. znajomość etiologii autyzmu (przyczyny genetyczne, metaboliczne, środowiskowe, neurobiologiczne),
- c. umiejętność krytycznej oceny innych stanowisk - 2 pkt.
- d. znajomość kryteriów diagnostycznych, umiejętność praktycznego ich zastosowania - 2 pkt
- e. charakterystyka zachowań językowych w autyzmie – 3 pkt
- f. metody pracy nad zachowaniami językowymi u dzieci z autyzmem- 2 pkt
- g. umiejętność konstruowania podstawowego, przykładowego programu logopedycznego na wybranym przykładzie – 3 pkt

25-24 pkt – 5,0

23-22 pkt – 4,5

21-19 pkt – 4,0

18-17 pkt – 3,5

16-14 pkt – 3,0

13 pkt – 2,0

Poprawy: zgodnie z regulaminem studiów.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godz.
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	5 godz.
Udział w konsultacjach	5 godz.
Samodzielne przygotowanie się do egzaminu	10 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Trudności w czytaniu i pisaniu
Nazwa w języku angielskim:		Difficulties in reading and writing
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		logopedia z audiologią
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	2 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Aldona Kocyła-Łukasiewicz
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Aldona Kocyła-Łukasiewicz
Założenia i cele przedmiotu:		Poznanie relacji między mową a pismem, znajomość przyczyn, objawów i patomechanizmu dysleksji. Umiejętność rozpoznawania uwarunkowań zaburzeń rozwoju mowy i języka i trudności w czytaniu i pisaniu.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student ma wiedzę na temat trudności w czytaniu i pisaniu w zakresie terminologii i opisu zaburzeń w różnych perspektywach badawczych (psycholingwistycznej, glottodydaktycznej).	K_W04
W02	Student ma wiedzę na temat systemu językowego i zachowań komunikacyjnych oraz poznawczych oraz wieloprzyczynowych uwarunkowań powstawania trudności w czytaniu i pisaniu (ryzyko dysleksji, zasady diagnozy i terapii dysleksji), ponadto posiada wiedzę na temat składników czynności pisania w ujęciu psycholingwistycznym i glottodydaktycznym.	K_W04
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Student posiada umiejętności diagnostyczne pozwalające na rozpoznawanie sytuacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (w tym uczniów zagrożonych dysleksją) opracowywanie wyników, formułowanie wniosków dotyczących roli czytania i pisania w komunikacji językowej dzieci i młodzieży.	K_U03

U02	Potrafi pracować z uczniami, indywidualizować zadania i dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów (w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) na poszczególnych etapach edukacyjnych.	K_U12
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań pedagogicznych/ terapeutycznych.	K_K05
K02	Student jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych i terapeutycznych w środowisku społecznym; wykazuje aktywność, realizuje indywidualne i zespołowe zadania zawodowe wynikające z roli nauczyciela i logopedy.	K_K04
Forma i typy zajęć:	wykłady -15 godz., ćwiczenia - 15 godz.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowa wiedza z zakresu fonetyki i fonologii, psychologii rozwojowej, pedagogiki, podstaw logopedii, funkcjonowania mózgu.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Czytanie i pisanie jako sprawności językowe. Antropologia słowa. Język mówiony a język pisany. Historia badań trudności w czytaniu i pisaniu. Definiowanie terminu dysleksja. 2. Percepcja bodźców różnych modalności a mówienie, pisanie i czytanie. Definicje czytania. 3. Widzieć to wiedzieć – percepcja wzrokowa. Modele i strategie czytania. „Mózg wzrokowy”. Ortoptyka. 4. Rozwój motoryki, lateralizacji. 5. Zmysł dotyku, propriocepcji, równowagi, węchu, smaku a rozwój języka i trudności w uczeniu się. 6. Fonetyczne i fonologiczne podstawy trudności w czytaniu i pisaniu. Cechy dysleksji audiogennej. 7. Dzieci z grupy ryzyka dysleksji a dojrzałość szkolna. 8. Trudności językowe dysleksja. Modele przetwarzania informacji językowych. Funkcjonowanie słownika umysłowego. Rozwój metajęzykowy dziecka z trudnościami w czytaniu i pisaniu. Błędy gramatyczne i składniowe ucznia z dysleksją. Specyficzne zaburzenia rozwoju języka. Dyskurs narracyjny. Językowy obraz świata uczniów z dysleksją a czytanie ze zrozumieniem. 9. Przyczyny trudności w czytaniu i pisaniu. Przyczyny trudności w czytaniu i pisaniu u dzieci, młodzieży i dorosłych. 10. Diagnoza trudności w czytaniu i pisaniu. Wybrane metody diagnozy pedagogicznej dzieci i młodzieży (diagnoza trudności w czytaniu tempo, technika czytania, ocena czytania ze zrozumieniem; diagnoza trudności w pisaniu). 11. Objawy dysleksji u dzieci, młodzieży i dorosłych. Objawy dysleksji. Zmienność symptomów dysleksji rozwojowej. Ryzyko dysleksji (Skala Ryzyka Dysleksji). 12. Zajęcia praktyczne – analiza prac. Analiza prac pisemnych dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu – określenie rodzaju popełnianych błędów. 13. Terapia trudności w czytaniu i pisaniu <ul style="list-style-type: none"> • ogólne zasady prowadzenia zajęć terapeutycznych, etapy pracy korekcyjno – kompensacyjnej, • zasady, które powinien znać nauczyciel pracując z uczniami dyslektycznymi, • terapia dysleksji, dysgrafii, dysortografii, • współpraca z rodzicami. 14. Podstawy prawne. Opinie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. <ul style="list-style-type: none"> • podstawy prawne – przepisy MENiS, • opinie zdiagnozowanych przypadków z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych. 		

Literatura podstawowa:

1. Affolter F., 1999, *Spostrzeżenie, rzeczywistość, język*, Warszawa: WSiP.
2. Awramiuk E., 2006, *Lingwistyczne podstawy początkowej nauki czytania i pisania po polsku*, Białystok: Trans Humana.
3. Bogdanowicz M., 2000, *Integracja percepcyjno – motoryczna. Teoria – diagnoza - terapii*, Warszawa: Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej.
4. Krasowicz – Kupis G., 2019, *Nowa psychologia dysleksji*, Warszawa: PWN.
5. Krasowicz – Kupis G., 2001, *Język, czytanie i dysleksja*, Lublin: Wydawnictwo UMCS.
6. Krasowicz-Kupis G. (red), 2009, *Diagnoza Dysleksji. Najważniejsze problemy*, Gdańsk: Harmonia.

Literatura dodatkowa:

1. Bogdanowicz M., Adryjanek A., 2005, *Uczeń z dysleksją w szkole. Poradnik nie tylko dla polonistów*, Gdynia: Operon.
2. Bogdanowicz M., 1985, *Metoda dobrego startu*, Warszawa: WSiP.
3. Bogdanowicz M., 2012, *Ryzyko dysleksji, dysortografii i dysgrafii. Skala Ryzyka Dysleksji wraz z normami dla klas I i II*, Gdańsk: Harmonia.
4. Cieszyńska J., 2001, *Nauka czytania krok po kroku. Jak przeciwdziałać dysleksji*, Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego.
5. Grabałowska Krystyna, Jarzab Jadwiga, Mickiewicz Janina, Maria Wojak, 1995, *Ćwiczenia w czytaniu i pisaniu. Poradnik metodyczny do terapii dzieci dyslektycznych*, Toruń: TNOiK.
6. Krasowicz-Kupis Grażyna, 2004, *Rozwój świadomości językowej dziecka*, Lublin: UMCS .
7. Maciejewska A. (red.), 2007, *Zaburzenia komunikacji językowej w czytaniu i pisaniu*, Siedlce: UPH w Siedlcach.
8. Pietras I., 2008, *Dysortografia – uwarunkowania psychologiczne*, Gdańsk: Harmonia.
9. Saduś Z., 2001, *Zeszyt ćwiczeń do nauki ortografii*, Opole: Promyk.
10. Tomczak J., Ziętara R., 2005, *Kwestionariusz diagnozy i narzędzia badawcze w terapii pedagogicznej*, Kraków: Impuls.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład tradycyjny wspomagany technikami multimedialnymi.

Ćwiczenia - prezentacje multimedialne, analiza tekstów, studium przypadku, filmy dydaktyczne.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty będą sprawdzone systematycznie na zajęciach, w całości na kolokwium.

Forma i warunki zaliczenia:

Aktywność na zajęciach.

Pozytywne zaliczenie kolokwium teoretycznego (uzyskanie, co najmniej 51% punktów z kolokwium)

Pozytywne zaliczenie opisu próbki pisma.

Poprawy: jednorazowa poprawa kolokwium na koniec semestru.

Bilans punktów ECTS:**Studia stacjonarne**

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach i wykładach	30 godz.
Konsultacje	5 godz.
Samodzielne przygotowanie się do zajęć	15 godz.

Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Podstawy metody fonogestowej i języka migowego
Nazwa w języku angielskim:		Cued speech and dactylography
Język wykładowy:		polski
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		logopedia z audiologią
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:		trzeci
Semestr:		piąty
Liczba punktów ECTS:		2 ECTS
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Marta Krakowiak
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Marta Krakowiak
Założenia i cele przedmiotu:		Zdobycie przez studentów wiedzy na temat systemu fonogestów oraz daktylografii. Nabycie umiejętności praktycznych w zakresie posługiwania się fonogestami i językiem migowym.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student ma uporządkowaną wiedzę o procesach komunikowania interpersonalnego w środowisku osób z uszkodzonym narządem słuchu.	K_W11
W02	Student ma wiedzę na temat metod pracy stosowanych na poszczególnych etapach edukacji oraz rozwoju psychospołecznego dziecka z niedosłuchem.	K_W09
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Student potrafi ocenić przydatność metod terapeutycznych do rehabilitacji poszczególnych osób z uszkodzonym słuchem.	K_U12
U02	Student potrafi pracować z uczniami z uszkodzonym narządem słuchu, indywidualizować zadania, zaspokajać szczególne potrzeby edukacyjne.	K_U05
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Student ma świadomość istnienia etycznego wymiaru diagnozowania i oceny możliwości rehabilitacji osoby z określoną wadą słuchu.	K_K04
Forma i typy zajęć:		ćwiczenia laboratoryjne (30 godzin)

Wymagania wstępne i dodatkowe:
Znajomość podstawowej terminologii z zakresu surdologopedii.
Treści modułu kształcenia:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Metody wychowania słuchowego. 2. Daktylografia – wizualizacja mowy. 3. Metoda Fonogestów i jej zastosowanie: <ol style="list-style-type: none"> a) historia metody, b) korzyści ze stosowania Cued Speech, c) Metoda Fonogestów a czytanie i pisanie, d) Cued Speech a dwujęzyczność, e) Metoda Fonogestów w edukacji.   4. Fonogesty – mówienie. 5. Fonogesty – odczytywanie mowy fonogestowej.
Literatura podstawowa:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Krakowiak K., 2012, <i>Dar języka. Podręcznik metodyki wychowania językowego dzieci i młodzieży z uszkodzeniami narządu słuchu</i>, Lublin: Wydawnictwo KUL. 2. Krakowiak K., Sękowska J., 1996, <i>Mówimy z fonogestami. Przewodnik dla rodziców i przyjaciół dzieci i młodzieży z uszkodzonym słuchem</i>, Warszawa: WSiP. 3. Domagała-Zyśk E., Krakowiak K. i in., 2021, <i>Fonogesty – metoda i jej zastosowanie</i>, https://cuedspeech.eu/wp-content/uploads/2021/06/Cued-Speech-Europa_Booklet-PL.pdf 4. Szczepankowski B., 2007, <i>Język migany w szkole</i>, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.
Literatura dodatkowa:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Krakowiak K., 1995, <i>Fonogesty jako narzędzie formowania języka dzieci z uszkodzonym słuchem. Komunikacja językowa i jej zaburzenia</i>, t. 9, Lublin: Wydawnictwo UMCS. 2. Krakowiak K., 2013, <i>Wizualizacja mówienia i wielozmysłowe wspomaganie słuchania z zastosowaniem fonogestów</i>, [w:] „Nowa Audiofonologia”, nr 2(1), s. 11–15. 3. Szczepankowski B., 1999, <i>Niesłyszący – Głusi – Głuchoniemi. Wyrównywanie szans</i>, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne. 4. Maciejewska A. (red.), 2011, <i>Między znakami – między słowami</i>, Siedlce: Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego.
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:
Prezentacje multimedialne, filmy instruktażowe, metody ćwiczeniowe, praca indywidualna i grupowa.
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:
Bieżąca ocena w trakcie zajęć, przedstawienie tekstu z wykorzystaniem fonogestów.
Forma i warunki zaliczenia:
Warunkiem uzyskania zaliczenia z oceną jest spełnienie każdego z opisanych niżej kryteriów: <ol style="list-style-type: none"> a) przygotowanie do zajęć i aktywność na nich – bieżące ocenianie na zajęciach, b) użycie fonogestów podczas wygłaszania tekstu.
Bilans punktów ECTS:
Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godzin
Przygotowanie do ćwiczeń	5 godzin
Przygotowanie do zaliczenia	10 godzin
Udział w konsultacjach	5 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Integracja sensoryczna w rozwoju mowy i języka
Nazwa w języku angielskim:		Sensory integration in speech and language development
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		logopedia z audiologią
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	2 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Sofia Kamińska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		mgr Monika Polak
Założenia i cele przedmiotu:		Student ugruntowuje wiedzę z zakresu rozwoju neurobiologicznego człowieka, działania zmysłów i ich stymulacji oraz wpływu nieprawidłowego rozwoju neurobiologicznego na rozwój mowy i języka. Zdobywa podstawy umiejętności w zakresie diagnozy zaburzeń integracji sensorycznej i stosowania SI.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student ma wiedze na temat rozwoju psychoruchowego dziecka i funkcjonowania bazowych systemów sensorycznych.	K_W02
W02	Zna podstawowe zagadnienia dotyczące integracji sensorycznej w zakresie teorii i praktyki.	K_W03
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Potrafi zastosować metody SI w stymulacji rozwoju mowy	K_U03
U02	Potrafi wspierać rozwój dziecka z opóźnionym, zaburzonym rozwojem mowy z zastosowaniem metody SI.	K_U05
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Ma umiejętność empatycznego i profesjonalnego wspierania dzieci potrzebujących pomocy.	K_K01

Forma i typy zajęć:	Ćwiczenia – 30 godz
Wymagania wstępne i dodatkowe:	
Wiedza z zakresu anatomii i fizjologii układu nerwowego.	
Treści modułu kształcenia:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Neurobiologiczne podstawy procesów integracji sensorycznej. <ol style="list-style-type: none"> a. Budowa i funkcjonowanie układu nerwowego. b. Wybrane zagadnienia z psychologii klinicznej. c. Rozwój psychoruchowy dziecka do 6 r. ż. d. Budowa, rozwój i funkcjonowanie bazowych systemów sensorycznych. 2. Integracja sensoryczna – podstawowe zagadnienia dotyczące teorii i praktyki. <ol style="list-style-type: none"> a. Rozwój teorii integracji sensorycznej. b. Przebieg procesów integracji sensorycznej i ich wpływ na funkcjonowanie dziecka. c. Poziomy integracji sensorycznej a rozwój mowy. d. Diagnoza procesów SI. e. Terapia procesów SI. 3. Zastosowanie metody SI w stymulacji rozwoju mowy. <ol style="list-style-type: none"> a. Reakcje na bodźce sensoryczne pod kątem diagnozy i terapii zaburzeń w zakresie komunikacji. b. Techniki terapeutyczne stymulujące systemy zmysłowe i wspomagające rozwój mowy. c. Ćwiczenia normalizujące bazowe systemy zmysłowe. 4. Rozwój sensomotoryczny a rozwój mowy. <ol style="list-style-type: none"> a. Wspieranie rozwoju dziecka z opóźnionym, zaburzonym rozwojem mowy z zastosowaniem metody SI. 	
Literatura podstawowa:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ayres A.J., 2015, <i>Dziecko a integracja sensoryczna</i> (przekł. J. Okuniewski), Gdańsk: Harmonia Universalis 2. Biel L., 2015, <i>Integracja sensoryczna. Skuteczne strategie w terapii dzieci i nastolatków</i> (przekł. J. Gołąb), Kraków: Wydawnictwo UJ. 3. Emmons P.G, McKendry Anderson L., 2007, <i>Dzieci z zaburzeniami integracji sensorycznej. Zaburzenia rozwojowo-sensoryczne oraz edukacyjne występujące w ramach autyzmu, ADHD, trudności szkolnych oraz zaburzeń dwubiegunowych</i> (przekł. R. Waliś), Warszawa: K.E Liber. 4. Frith C., 2015, <i>Od mózgu do umysłu. Jak powstaje nasz wewnętrzny świat</i> (przekł. A. Binder, M. Binder), Warszawa: Wydawnictwa UW. 5. Maas RV., 2007, <i>Integracja sensoryczna a neuronauka. Od narodzin do starości</i> (przekł. L Klimont i in), Warszawa: Fundacja Innowacja/Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna. 6. Michałowicz R. (red), 1973, <i>Usprawnianie czynności psychoruchowych małego dziecka z uszkodzeniem ośrodkowego układu nerwowego</i>. Warszawa: PZWL. 7. Miller L.J., 2016, <i>Dzieci w świecie doznań. Jak pomóc dzieciom z zaburzeniami przetwarzania sensorycznego?</i> (przekł. A. Pałynyczko-Ćwiklińska), Gdańsk: Harmonia Universalis. 	
Literatura dodatkowa:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Arnwine B., 2016, <i>Rozpoczynanie terapii integracji sensorycznej</i> (przekł. K. Jaroszewski), Gdańsk: Harmonia Universalis. 2. Blythe S.G., 2006, <i>Harmonijny rozwój dziecka</i> (przekł. P. Karpowicz), Warszawa: Świat Książki. 3. Cieszyńska J., Korendo M., 2008, <i>Wczesna interwencja terapeutyczna. Stymulacja rozwoju dziecka. Od noworodka do 6 roku życia</i>, Kraków: Wydawnictwo Edukacyjne. 4. Cytowska B., Winczura B. (red), 2008, <i>Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka</i> (wyd. 2), Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls. 5. Eliot L., 2003, <i>Co tam się dzieje? Jak rozwija się mózg i umysł w pierwszych pięciu latach życia</i> (przekł. A. Jankowski). Poznań: Media Rodzina. 	

6. Ferland F., 2008, *Rozwój dziecka na co dzień. Od kołyski do szkolnej ławki*. Przeł. J. Józefowicz-Pacula, Warszawa: Klub dla Ciebie - Bauer-Weltbild Media.
7. Franczyk A., Krajewska K., 2003, *Zabawy i ćwiczenia na cały rok. Propozycje do pracy z dziećmi młodszymi o specjalnych potrzebach edukacyjnych*, Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.
8. Gałkowski T., 2003, *Jak zrozumieć swoje dziecko. Pierwsze sześć lat życia*, Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL.
9. Kephart N.C., 1970, *Dziecko opóźnione w nauce szkolnej* (przeł. E. Burbowa, C. Łuszczynski), Warszawa: PWN.
10. Koomar J., Kranowitz CS., Szklut S., Balzer-Martin L, Haber E, Sava D.I., 2014, *Integracja sensoryczna. Odpowiedzi na pytania zadawane przez nauczycieli* (przeł. K. Bereda-Rosołek), Gdańsk: Harmonia Universalis.
11. Kranowitz CS., 2012, *Nie-zgrane dziecko w świecie gier i zabaw. Zajęcia dla dzieci z zaburzeniami*
12. *przetwarzania sensorycznego*. Przeł. J.A. Kamrowska, K. Majcher, P. Sorensen, Gdańsk: Harmonia Universalis.
13. Kutscher M.L, Attwood T., 2007, *Dzieci z zaburzeniami łączonymi* (przeł. R. Waliś), Warszawa: K.E Liber.
14. Maas F.V., 1998, *Uczenie się przez zmysły. Wprowadzenie do teorii integracji sensorycznej* (przeł. E. Grzybowska, Z. Przyrowski, M. Ślifirska), Warszawa: WSiP.
15. Odowska-Szlachcic B., 2005, *Rozwój i zaburzenia percepcji wzrokowej u dzieci*. W: M.B. Litwin, H. Bryg (red), *Wybrane zagadnienia okulistyczne*, Kraków: ZamKor, s. 285-293.
16. Odowska-Szlachcic B., 2010a, *Metoda integracji sensorycznej we wspomaganie rozwoju mowy u dzieci z uszkodzeniami ośrodkowego układu nerwowego*, Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia.
17. Odowska-Szlachcic B., 2010b, *Terapia integracji sensorycznej. Zeszyt 1, Ćwiczenia usprawniające bazowe układy zmysłowe i korygujące zaburzenia planowania /motorycznego*. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia.
18. Odowska-Szlachcic B., 2011, *Terapia integracji sensorycznej. Zeszyt 2, Strategie terapeutyczne i ćwiczenia stymulujące układy: słuchowy, wzrokowy, węchu i smaku oraz terapia światłem i kolorami*, Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia.
19. Pauli S., Kisch A., 2004, *Co się dzieje z moim dzieckiem? Zaburzenia rozwoju ruchowego i postrzegania* (przeł. M. Kaczorowska), Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL.
20. Piszczek M., 2007, *Diagnoza i wspomaganie rozwoju dziecka. Wybrane zagadnienia*, Warszawa: CMPPP MEN.
21. Platt G., 2016, *Pokonać dyspraksję. Prosty program ćwiczeń poprawiających umiejętności mchowe w domu i w szkole* (przeł. P. Sarensen), Gdańsk: Harmonia Universalis.
22. Strassmeier W., 2014, *Interwencja wczesnodziecięca. 260 praktycznych ćwiczeń dla małych dzieci z trudnościami w rozwoju* (wyd. 2) (przeł. M. Wojdak-Piątkowska), Gdańsk: Harmonia Universalis.
23. Yack E., Aquilla P., Sutton S., 2014, *Tworzenie więzi poprzez integrację sensoryczną* (przeł. A. Zbróg), Gdańsk: Harmonia Universalis.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Prezentacje multimedialne, zajęcia praktyczne w grupach, filmy dydaktyczno-instruktażowe, dyskusja panelowa, opracowanie projektów w zakresie modelowego postępowania z wykorzystaniem SI w określonych zaburzeniach mowy i jej rozwoju

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

W_01 – kolokwium (50 pkt. oc. 3., 70 – 3,5 80 – 4; 85 – 4,5, 90 – 100 – 5).

Pozostałe oceniane w trakcie zajęć praktycznych i zaliczenia końcowego (opracowania modelu terapii).

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenia z zakresu podstaw neurobiologicznych – kolokwium (jedna poprawa w semestrze; opracowanie modelu terapii z wykorzystaniem SI dziecka z wybranym zaburzeniem mowy i rozwoju na koniec semestru.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godz.
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	5 godz.
Udział w konsultacjach	5 godz.
Przygotowanie do kolokwiów i opracowanie projektu końcowego – praca samodzielna	10 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Seminarium dyplomowe	
Nazwa w języku angielskim:	Diploma seminar	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	logopedia z audiologią	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	pierwszego stopnia	
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	0 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr hab. Alina Maciejewska, prof. UPH	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Marta Krakowiak	
Założenia i cele przedmiotu:	Pogłębienie wiedzy na temat diagnozowania, programowania i prowadzenia terapii logopedycznej. Przygotowanie przez studenta pracy dyplomowej w zakresie logopedii.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Ma podstawową wiedzę o nowych osiągnięciach w zakresie logopedii i dyscyplin z nią powiązanych.	K_W03
W02	Zna najnowszą literaturę przedmiotu z zakresu prowadzonych badań.	K_W01
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Potrafi wyszukiwać, gromadzić, analizować i interpretować materiał badawczy na potrzeby pracy dyplomowej.	K_U11
U02	Ma umiejętność wyszukiwania informacji bibliograficznych związanych z wybranym problemem badawczym w języku polskim i językach obcych; posiada podstawową umiejętność posługiwania się aparatem pojęciowym z zakresu logopedii.	K_U14
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia.	K_K05
Forma i typy zajęć:	Seminarium: 60 godzin (30 godz. w sem. 5., 30 godz. w sem. 6.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
1. Podstawowa wiedza w zakresie nauki o języku.		

Treści modułu kształcenia:

1. Wybór tematów prac dyplomowych spośród tematów proponowanych.
2. Komentarz promotora co do specyfiki merytorycznej seminarium i podjętych na nim tematów. Etapy przygotowywania pracy dyplomowej o charakterze językoznawczym. Sposoby zbierania materiału językowego, współczesnego i dawnego.
3. Gromadzenie bibliografii, źródła bibliografii, zasady dotyczące gromadzenia i analizowania literatury, bazy danych.
4. Koncepcja metodologiczna pracy. Zagadnienie stanu badań.
5. Kompozycja pracy: spis treści, indeksy, aneksy, bibliografia. Strona tytułowa. Dedykacje i podziękowania jako fakultatywny fragment pracy.
6. Relacja tekst własny: tekst cudzy, czyli sposoby cytowań. Wyróżnienia graficzne cytatów, ich lokalizacja w obrębie pracy.
7. Prezentowanie materiału językowego w pracy dyplomowej: licencjackiej. Wyróżnienia graficzne przykładów językowych.
8. Praca dyplomowa jako gatunek stylu naukowego. Cechy stylu naukowego. Błędy stylistyczne.
9. Segmentacja tekstu pracy dyplomowej na rozdziały, podrozdziały, punkty i podpunkty. Funkcje akapitów.
10. Spójność linearna i semantyczna tekstu pracy naukowej: komplementarność rozdziałów.
11. Gromadzenie i indeksowanie materiału językowego na potrzeby danej pracy dyplomowej. Próba interpretacji zebranego materiału językowego pod kątem tematu pracy.
12. Konwencje opisu bibliograficznego oraz konsekwencje wyboru jednej z nich na potrzeby danej pracy dyplomowej.
13. Redagowanie pracy. Prezentowanie na zajęciach poszczególnych rozdziałów pracy. Korekta i autokorekta zredagowanych fragmentów prac dyplomowych.

Literatura podstawowa:

1. Grabias S., 2007, *Język, poznanie, interakcja*, [w:] Zaburzenia mowy. *Mowa, teoria, praktyka*, t. 2, Lublin: Wydawnictwo UMCS, s. 355-377.
2. Grabias S., Kurkowski M. (red.), 2012, *Logopedia. Teoria zaburzeń mowy*, Lublin: Wydawnictwo UMCS.
3. Grabias S., 2019, *Język w zachowaniach społecznych. Podstawy socjolingwistyki i logopedii*, Lublin: Wydawnictwo UMCS.
4. Grucza F., 2013, *Lingwistyka stosowana. Historia, zadania, osiągnięcia*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Instytutu Kulturologii i Lingwistyki Antropocentrycznej Uniwersytetu Warszawskiego.
5. Jadacka H., 2005, *Kultura języka polskiego. Fleksja, słotwórstwo, składnia*, Warszawa: PWN.
6. Markowski M., 2005, *Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne*, Warszawa: PWN.
7. Rakowska A., 2003, *Język, komunikacja, niepełnosprawność*, Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej.
8. Roślowski B., 2010, *Podstawy wiedzy o języku polskim dla glottodydaktyków, pedagogów, psychologów i logopedów*, Gdańsk: Glottispol.
9. *Współczesny język polski*, 2001, Praca zbiorowa pod red. nauk. Jerzego Bartmińskiego, Lublin: Wydawnictwo UMCS.

Literatura dodatkowa:

1. Czaplewska E., Milewski S. (red.), 2012, *Diagnoza logopedyczna. Podręcznik akademicki*, Gdańsk: Wydawnictwo GWP.
2. Grabias S., 2011, *Logopedia – nauka o biologicznych uwarunkowaniach języka i zachowań językowych*, [w:] „Logopedia”, tom 39/40, s. 9-34.
3. Grabias S., 2008, *Postępowanie logopedyczne. Diagnoza, programowanie terapii, terapia*, [w:] „Logopedia”, t. 37, s. 13-27.
4. Gałkowski T., Jastrzębowska G. (red.), 2003, *Logopedia. Pytania i odpowiedzi*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego.
5. Zaśko-Zielińska M., Majewska-Tworek A., Piekot T., 2008, *Sztuka pisania. Przewodnik po tekstach użytkowych*, Warszawa: PWN.
6. Wolański A., 2008, *Edycja tekstów. Praktyczny poradnik*, Warszawa: PWN.
7. „Conversatoria Linguistica”, T.1-6, Wyd. Akademii Podlaskiej w Siedlcach (od 2007 roku).
8. Poradniki dotyczące pisania prac dyplomowych.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia sprawności językowej. Dyskusje naukowe. Przygotowywanie konspektów.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty kształcenia będą sprawdzane w czasie zajęć, na podstawie przygotowanych konspektów oraz w trakcie prezentowania i omawiania poszczególnych części składowych pracy dyplomowej.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: spełnienie każdego z niżej opisanych wymagań:

1. przygotowywanie się do zajęć i aktywne w nich uczestnictwo;
  2. przygotowanie konspektu pracy.
  3. przedstawianie poszczególnych elementów pracy dyplomowej
  4. przygotowanie pracy licencjackiej w wyznaczonym terminie i według wyznaczonych standardów
- Przedział punktacji i ocena

- 0-50 - 2,0
- 51-60 - 3,0
- 61-70 – 3,5
- 71-80 – 4,0
- 81-90 - 4.5
- 91-100 – 5,0

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w seminarium	60 godzin
Samodzielne przygotowanie się do zajęć; gromadzenie materiału językowego, bibliografii, praca własna nad tekstem pracy dyplomowej	180 godzin
Udział w konsultacjach z przedmiotu	10 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	250 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	0 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Praktyczne śródroczne warsztaty zawodowe w Studenckiej Poradni Logopedycznej UPH
Nazwa w języku angielskim:		Midterm vocational training in the Students' Speech Therapy Centre
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		logopedia z audiologią
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	2 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Marta Krakowiak
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		mgr Agnieszka Duk
Założenia i cele przedmiotu:		Ugruntowanie wiedzy studentów z metodyki i dydaktyki postępowania logopedycznego. Doskonalenie umiejętności organizowania warsztatu pracy logopedów, poszerzenie kompetencji w zakresie współpracy ze specjalistami i z logopedami.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student zna biologiczne i społeczne, a w szczególności systemowe uwarunkowania zaburzeń sprawności językowych, słuchowych, komunikacyjnych człowieka w różnych okresach jego życia.	K_W02
W02	Student zna metody diagnostyczno-terapeutyczne stosowane w procedurach postępowania logopedycznego i audiologicznego.	K_W05
W03	Student zna specyfikę organizacji opieki logopedycznej w różnych placówkach oświatowych, medycznych i opiekuńczo-wychowawczych.	K_W09
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Student potrafi rozpoznać zaburzenia mowy, słuchu, głosu oraz określić ich patomechanizm i etiologię.	K_U01

U02	Student potrafi zastosować interdyscyplinarną wiedzę w organizowaniu warsztatu pracy logopedy-audiologa i dostosować rodzaj interwencji do potrzeb i możliwości pacjenta oraz jego wieku.	K_U06, K_U07
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Student jest przygotowany do niesienia pomocy osobom z zaburzeniami mowy i słuchu, ma poczucie wartości, skuteczności i potrzeby działań terapeutycznych, wspiera pomocą rodziców, opakunków, nauczycieli osób z zaburzeniami mowy i słuchu.	K_K01
K02	Student wykazuje troskę o poszanowanie godności osób z zaburzeniami mowy i słuchu oraz o respektowanie zasad etyki zawodowej.	K_K04
Forma i typy zajęć:	praktyka zawodowa (60 godzin) – obserwacje, analizy, planowanie zajęć, organizacja pracy logopedycznej, praktyczne ćwiczenia – prowadzenie zajęć w SPL, współpraca ze środowiskiem pacjenta	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość zagadnień z zakresu teorii zaburzeń mowy, metodyki i dydaktyki postępowania logopedycznego oraz standardów postępowania logopedycznego.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja procedury badania logopedycznego i ćwiczeń logopedycznych – objęcie przez studentów indywidualną opieką wybranych pacjentów z zaburzeniami mowy. 2. Diagnozy specjalistyczne. Analiza dokumentacji i uzasadnienie skierowań na badania specjalistyczne, ze szczególnym uwzględnieniem zasadności badań audiofonologicznych (studia przypadków). 3. Wyzwanie logopedyczne – organizacja i prowadzenie spotkania warsztatowo-szkoleniowego dla studentów/ rodziców/ logopedów. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bieńkowska K., 2021, <i>Dziecko z uszkodzonym narządem słuchu w przedszkolu i na etapie edukacji wczesnoszkolnej</i>, [w:] A. Domagała, U. Mirecka (red.), <i>Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna</i>, tom 2, Gdańsk: Grupa Wydawnicza Harmonia, s. 498–552. 2. Domagała A., Woźniak T. (red.), 2007, <i>Język, interakcja, zaburzenia mowy. Metodologia badań logopedycznych</i>, Lublin: Wydawnictwo UMCS. 3. Grabias S., 2019, <i>Język w zachowaniach społecznych. Podręcznik socjologii i logopedii</i>, Lublin: Wydawnictwo UMCS. 4. Grabias S., Kurkowski Z.M. (red.), 2012, <i>Logopedia. Teoria zaburzeń mowy</i>, Lublin: Wydawnictwo UMCS. 5. Grabias S., Panasiuk J., Woźniak T. (red.), 2015, <i>Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego</i>, Lublin: Wydawnictwo UMCS. 6. Kurkowski Z.M., 2002, <i>Rozwój funkcji słuchowych u małego dziecka</i>, [w:] „Audiofonologia”, t. 21, s. 23–32. 7. Kurkowski Z.M., 2013, <i>Audiogenne uwarunkowania zaburzeń komunikacji językowej</i>, Lublin: Wydawnictwo UMCS. 8. Maciejewska A., 2015, <i>Analogia w języku i umyśle. Teoria „grup proporcjonalnych relacji” w badaniach nad kompetencją językową uczniów i studentów</i>, Siedlce: Wydawnictwo UPH. 		

Literatura dodatkowa:

1. Dajos-Krawczyńska K., Piłka A., Jędrzejczak W.W., Skarżyński H., 2013, *Diagnoza zaburzeń przetwarzania słuchowego – przegląd literatury*, [w:] „Nowa Audiofonologia”, nr 2(5), s. 9–14.
2. Dajos K., Piłka A., Senderski A., Kochanek K., Skarżyński H., 2013, *Wyniki testów ośrodkowych funkcji słuchowych u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym*, [w:] „Otorynolaryngologia”, nr 12(3), s. 121–128.
3. Demenko G., 1999, *Analiza cech suprasegmentalnych języka polskiego na potrzeby technologii mowy*, Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
4. Jakoniuk-Diallo A., 2012, *Percepcja słuchowa dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim*, Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
5. Keith W.R., 2004, *Zaburzenia procesów przetwarzania słuchowego – postępy w rozumieniu istoty choroby*, [w:] „Otolaryngologia”, nr 3(1), s. 7–14.
6. Kurkowski Z.M., *Lateralizacja słuchowa a zaburzenia komunikacji językowej*, [w:] „Audiofonologia”, t. 21, s.179–186.
7. Prillwitz S., 1996, *Język, komunikacja i zdolności poznawcze osób niesłyszących*, Warszawa: WSiP.
8. Schopler E., Lansing M., Waters L., 1995, *Ćwiczenia edukacyjne dla dzieci autystycznych*, Gdańsk: SPOA.
9. Skoczylas A., Cieśla K., Kurkowski Z.M., Czajka N., Skarżyński H., *Diagnoza i terapia osób z centralnymi zaburzeniami przetwarzania słuchowego w Polsce*, [w:] „Nowa Audiofonologia”, nr 1(3), s. 51–55.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Praktyka śródroczna studenta odbywa się pod kierunkiem uczelnianego opiekuna praktyk. W jej ramach studenci uczestniczą w obserwacji, prowadzą wybrane formy zajęć logopedycznych. Podczas praktyki podejmowane są także następujące działania: organizacja działań na rzecz współpracy ze środowiskiem naukowym i innymi specjalistami, przygotowanie dokumentacji logopedycznej.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Ocena prowadzonych przez studenta ćwiczeń logopedycznych z wybranym pacjentem oraz przygotowanej teczki logopedycznej.

Ocena udziału w organizacji spotkań warsztatowych lub/i dyskusjach panelowych.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunki uzyskania zaliczenia na ocenę: prowadzenie ćwiczeń logopedycznych z wybranym pacjentem, przygotowanie teczki pracy logopedy (wywiad, badanie logopedyczne, diagnoza logopedyczna, program terapii, dokumentacja terapii, diagnoza końcowa) z uwzględnieniem Standardów postępowania logopedycznego.

Brak możliwości poprawy, w przypadku negatywnej oceny praktyki student powinien odbyć ponownie praktykę.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Udział w praktykach

60 godzin

Przygotowanie się do prowadzenia zajęć	15 godzin
Przygotowanie teczki logopedy	10 godzin
Organizacja spotkań warsztatowych lub/i dyskusji panelowych	10 godzin
Udział w konsultacjach	5 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Praktyka zawodowa śródroczna logopedyczna w Centrum Diagnostyki i Terapii Logopedycznej
Nazwa w języku angielskim:	placement	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		logopedia z audiologią
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	3 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Aldona Kocyła-Łukasiewicz
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		mgr Adrianna Urban-Rafałek, mgr Łukasz Maj
Założenia i cele przedmiotu:		Celem praktyki jest utrwalenie dotychczas zdobytych umiejętności praktycznych w zakresie diagnozowania i programowania terapii logopedycznej (prowadzenia dokumentacji, układania planów terapii logopedycznej oraz jej prowadzenia), dokonywania ewaluacji działań terapeutycznych (scalenia i zweryfikowania zdobytych umiejętności) oraz przygotowanie studenta do prowadzenia własnego gabinetu logopedycznego.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student zna zasady programowania, prowadzenia i weryfikacji terapii w przypadku zaburzeń realizacji sprawności komunikacyjnych, zaburzeń kompetencji rozpadu kompetencji komunikacyjnych.	K_W02
W03	Student zna zasady programowania, prowadzenia i weryfikacji terapii w przypadku zaburzeń realizacji sprawności komunikacyjnych, zaburzeń kompetencji rozpadu kompetencji komunikacyjnych.	K_W05
	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	
U01	Student samodzielnie wykonuje badania mowy i słuchu oraz interpretuje wyniki badań.	K_U09
U02	Student potrafi zaplanować i przeprowadzić terapię logopedyczną dostosowaną do rodzaju zaburzenia mowy, wieku pacjenta oraz prowadzić dokumentację postępowania logopedycznego.	K_U11
	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K01	Student jest przekonany o sensie i wartości działań mających na celu terapię zaburzeń mowy.	K_K05
K02	Student wspiera i świadczy pomoc pacjentom z zaburzeniami mowy i ich opiekunom.	K_K06
Forma i typy zajęć:		Praktyka zawodowa: ćwiczenia praktycznych umiejętności diagnozowania i prowadzenia terapii, konsultacje, analizy przypadków.
Wymagania wstępne i dodatkowe:		

1. Wiedza z zakresu teorii zaburzeń mowy, postępowania logopedycznego w zależności od rodzaju zaburzenia komunikacji i słuchu.

Treści modułu kształcenia:

1. Obserwacja.

A. Podstawowe zasady pracy terapeutycznej z dzieckiem, młodzieżą i dorosłymi w przypadku zaburzeń mowy.

2. Zasady, metody i formy pracy terapeutycznej w poradni logopedycznej, gabinecie logopedycznym.
3. Kryteria oceny sprawności realizacyjnych, kompetencji komunikacyjnej i językowej.
4. Ocena sprawności realizacyjnych, kompetencji komunikacyjnej i językowej.
5. Komunikacja logopeda – klient /terapeuta – pacjent.

B. Organizacja pracy w Centrum Diagnostyki i Terapii Logopedycznej UPH w Siedlcach.

1. Aspekty prawne i etyczne organizacji.
2. Struktura poradni, organizacja pracy poradni logopedycznej.
3. Bezpieczeństwo klienta/ pacjenta w poradni – aspekty etyczne i prawne.
4. Dokumentacja postępowania logopedycznego w przypadku zaburzeń sprawności realizacyjnych i zaburzeń, rozpadu kompetencji.
5. Zabezpieczanie i ochrona danych osobowych klienta/ pacjenta.
6. Współpraca poradni ze środowiskiem (rodzice, szkoły, lekarze i inne jednostki).
7. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.

II. Postępowanie logopedyczne.

1. Planowanie zajęć terapeutycznych w przypadku zaburzeń sprawności realizacyjnych, zaburzeń, rozpadu kompetencji komunikacyjnych i zaburzeń słuchu.
2. Zasady, metody i formy pracy z dzieckiem w przypadku zaburzeń sprawności realizacyjnych, zaburzeń, rozpadu kompetencji komunikacyjnych i zaburzeń słuchu.
3. Programowanie terapii: konstruowanie planu terapii, weryfikacja planu, ewaluacja planu.
4. Terapia wspierająca pracę logopedy – m.in. metoda Johansena, metoda Warnkego – cele terapii, zastosowanie terapii.
5. Dokumentacja postępowania logopedycznego w przypadku zaburzeń sprawności realizacyjnych, zaburzeń i rozpadu kompetencji.

III. Projekt polegający na przygotowaniu i prowadzeniu zajęć logopedycznych (wybór form, zastosowanie właściwych metod pracy w zależności od rodzaju zaburzenia, wieku pacjenta):

1. opracowanie konspektów do planowanych zajęć terapeutycznych w przypadku wybranych zaburzeń sprawności realizacyjnych i zaburzeń, rozpadu kompetencji;
2. prowadzenie zajęć logopedycznych w przypadku wybranych zaburzeń sprawności realizacyjnych i zaburzeń, rozpadu kompetencji;
3. tworzenie dokumentacji postępowania logopedycznego w przypadku wybranych zaburzeń sprawności realizacyjnych i zaburzeń, rozpadu kompetencji;
4. opracowanie studium przypadku wybranego zaburzenia komunikacji, języka, słuchu.

Literatura podstawowa:

1. Cieszyńska-Rożek J., 2018, *Neurobiologiczne podstawy rozwoju poznawczego. Słuch*, Kraków: Wydawnictwo Centrum Metody Krakowskiej.
2. Kocyla-Łukasiewicz A., 2020, *Metoda Indywidualnej Stymulacji Kjelda Johansena (IAS) w praktyce. Studium przypadku*, [w:] M. Krakowiak (red.), *Logopedia od teorii do praktyki*, Siedlce: Wydawnictwo Naukowe UPH w Siedlcach, s. 11-24.
3. Skoczylas A., 2018, *Lingwistyczne aspekty zaburzeń przetwarzania słuchowego u dzieci i ich rehabilitacja z perspektywy logopedy*, [w:] „Nowa Audiofonologia”, nr 7(4), s. 51–57.

Literatura dodatkowa:

1. Dziecioł-Chlibiuk E., *Zakłócenia w rozwoju sprawności narracyjnej a trudności w kształtowaniu się funkcji słuchowych – na przykładzie wypowiedzi pięcioletniego dziecka*, A. Maciejewska (red.), *Narracja w diagnozie i terapii logopedycznej*, Siedlce: Wydawnictwo Naukowe UPH w Siedlcach, s. 201-217.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Praktyka śródroczna studenta odbywa się pod kierunkiem uczelnianego opiekuna praktyk. W jej ramach studenci uczestniczą w obserwacji, dyskusjach panelowych, analizach i prowadzą wybrane formy zajęć logopedycznych oraz moduły zajęć logopedycznych w poradniach świadczących usługi logopedyczne wybranych przez uczelnianego opiekuna praktyk. Podczas praktyki podejmowane są następujące działania: obserwacja zajęć logopedycznych, programowanie terapii logopedycznej, opracowanie konspektów zajęć logopedycznych, studium przypadku, prowadzenie zajęć logopedycznych oraz krytyczna analiza prowadzonych zajęć podczas dyskusji panelowych

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studenta:

Efekty będą sprawdzane poprzez ocenę postawy studenta podczas praktyk (zaangażowana/niezaangażowana), ocenę udziału w dyskusjach panelowych i analizach (udział/ brak udziału), ocenę przygotowanych konspektów (ocena 2-5) oraz ocenę zajęć prowadzonych przez studenta (ocena 2-5).

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: przygotowanie, obserwacja i prowadzenie wymaganej liczby zajęć logopedycznych w poradni, opracowanie wymaganej liczby konspektów prowadzonych i obserwowanych zajęć, pozytywna opinia uczelnianego opiekuna praktyk wyrażona stopniem (2-5).

Poprawy:

Brak możliwości poprawy, w przypadku negatywnej oceny praktyki student powinien odbyć ponownie praktykę.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Liczba godzin praktyk	90 godz.
Samodzielne przygotowanie się do prowadzonych zajęć, przygotowanie konspektów i analizy przypadków	4 godz.
Udział w konsultacjach	1 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	95 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Praktyka zawodowa ciągła logopedyczna w placówkach służby zdrowia / Praktyka zawodowa ciągła (logopedyczna) na oddziałach szpitalnych (laryngologia, pediatria, neurologia, psychiatria)
Nazwa w języku angielskim:		Continuous professional practice in speech therapy in health care facilities / Continuous professional practice (speech therapy) in hospital wards (ENT, paediatrics, neurology, psychiatry)
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		logopedia z audiologią
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	1 ECTS	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		prof. Alina Maciejewska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		mgr Adrianna Urban-Rafałek
Założenia i cele przedmiotu:		Zdobycie przez studentów praktycznego przygotowania do wykonywania zawodu logopedy. Weryfikacja wiedzy teoretycznej, doskonalenie umiejętności praktycznych w zakresie diagnozowania i programowania terapii logopedycznej (prowadzenia dokumentacji, układania planów terapii logopedycznej oraz jej prowadzenia – poradnie logopedyczne) oraz dokonywania ewaluacji działań terapeutycznych.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student potrafi dokonać diagnozy różnicowej umiejętności realizacyjnych i kompetencji komunikacyjnej w normie i zaburzeniu.	K_W02
W02	Student zna za organizację pracy logopedy w placówkach służby zdrowia czy na oddziałach szpitalnych oraz zasady programowania, prowadzenia i weryfikacji terapii w przypadku zaburzeń sprawności realizacyjnych i kompetencji komunikacyjnej.	K_W05
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Student potrafi analizować i wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji zajęć terapeutycznych oraz samodzielnie wykonuje badania mowy i słuchu oraz interpretuje wyniki badań.	K_U09, K_U14
U02	Student potrafi zaplanować i przeprowadzić terapię logopedyczną dostosowaną do rodzaju zaburzenia mowy, wieku pacjenta oraz prowadzić dokumentację postępowania logopedycznego.	K_U11

Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Student jest przekonany o sensie i wartości działań mających na celu terapię zaburzeń mowy. Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych w celu poszerzania wiedzy.	K_K05, K_K07
K02	Student wspiera i świadczy pomoc pacjentom z zaburzeniami mowy i ich opiekunom.	K_K06
Forma i typy zajęć:		Praktyka zawodowa: ćwiczenia umiejętności diagnozowania i terapii w zaburzeniach sprawności realizacyjnych i kompetencji komunikacyjnej, konsultacje, analizy przypadków.
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Wiedza z zakresu zaburzeń mowy.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Obserwacja pracy logopedy w placówkach służby zdrowia. 2. Organizacja pracy w placówkach służby zdrowia (poradniach, oddziałach szpitalnych): zadania logopedy. 3. Wywiad z pacjentem, rodziną, opiekunami pacjenta. 4. Bezpieczeństwo pacjenta podczas terapii. 5. Współpraca logopedy z lekarzami, pracownikami medycznymi, pracownikami opieki socjalnej. 6. Postępowanie logopedyczne w placówkach służby zdrowia: zasady, formy, metody. 7. Dokumentacja postępowania logopedycznego w placówkach medycznych. 8. Zabezpieczanie i ochrona danych osobowych pacjenta. 9. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. <p>II. Analiza postępowania logopedycznego w placówkach służby zdrowia.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metody badania sprawności językowych i komunikacyjnych. 2. Metody badania słuchu fonemowego i Zaburzeń Centralnego Przetwarzania Słuchowego. 3. Postępowanie logopedyczne w przypadku rozpadu kompetencji komunikacyjnych i utraty sprawności realizacyjnych. 4. Zasady prowadzenia diagnozy różnicowej zaburzeń rozpadu kompetencji komunikacyjnych lub/i utraty sprawności realizacyjnych. 5. Opracowanie 15 konspektów odtwórczych z obserwowanej terapii logopedycznej. 6. Programowanie terapii: konstruowanie planu terapii, weryfikacja planu, ewaluacja planu. 7. Opracowanie 10 konspektów – program terapii dla wybranego zaburzenia rozpadu kompetencji komunikacyjnych lub utraty sprawności realizacyjnych. <p>III. Prowadzenie postępowania logopedycznego w placówkach służby zdrowia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzenie terapii logopedycznej w przypadku wybranego zaburzenia rozpadu kompetencji komunikacyjnych lub/i utraty sprawności realizacyjnych. 2. Zgromadzenie materiału do diagnozy logopedycznej w zakresie wybranego zaburzenia rozpadu kompetencji komunikacyjnych lub utraty sprawności realizacyjnych. 3. Przygotowanie opinii logopedycznej wybranego zaburzenia. 4. Opracowanie studium przypadku wybranego zaburzenia. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Grabias S., Kurkowski M. (red.), 2012, <i>Logopedia. Teoria zaburzeń mowy</i>, Lublin: Wydawnictwo UMCS. 2. Romieniecka-Stec A., 2014, <i>Ćwiczenia funkcji poznawczych</i>, t. 1, 2, 3, Kraków: Wydawnictwo WIR. 3. Tońska-Szyfelbein A., 2009, <i>Opowiedz o... Terapia zaburzeń mowy u dzieci z afazją, dysfazją dziecięcą lub opóźnionym rozwojem mowy</i>, Gdańsk: Harmonia. 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Logopedia. Pytania i odpowiedzi</i>, 2003, T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.), t. 1-2, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego. 		

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Praktyka ciągła odbywa się w wybranej przez studenta placówce służby zdrowia pod kierunkiem opiekuna praktyk mianowanego przez dyrektora placówki, zgodnie z zasadami sformułowanymi w sylabusie i Regulaminie praktyk. Student ma prawo do konsultacji z uczelnianym opiekunem praktyk. Uczelniany opiekun praktyk ma obowiązek udzielić studentowi pomocy w rozwiązywaniu problemów związanych z realizacją praktyki oraz ma obowiązek kontrolowania procesu realizacji praktyki. W ramach praktyki podejmowane są następujące działania: obserwacja, planowanie zajęć logopedycznych (opracowanie konspektów zajęć logopedycznych) oraz samodzielne prowadzenie zajęć.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty będą sprawdzane poprzez ocenę postawy studenta podczas praktyk (zaangażowana/niezaangażowana) oraz ocenę zajęć prowadzonych przez studenta (ocena 2-5), której dokonuje opiekun praktyk z ramienia placówki służby zdrowia. Podstawą sprawdzenia realizacji efektów kształcenia jest ocena dziennika praktyk prowadzonego przez studenta i ocenionego przez uczelnianego opiekuna praktyk (ocena 2-5).

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia praktyki jest pozytywna ocena praktyki dokonana przez opiekuna praktyki z ramienia placówki (ocena 3-5). Ostateczna ocena za praktykę jest średnią oceny opiekuna praktyk z ramienia placówki i uczelnianego opiekuna praktyk, który ocenia przedstawiony przez studenta dziennik realizacji praktyki (skala ocen 2-5).

Brak możliwości poprawy, w przypadku negatywnej oceny praktyki student powinien odbyć ponownie praktykę.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Liczba godzin praktyk	40 godz.
Samodzielne przygotowanie się do prowadzonych zajęć, przygotowanie konspektów i analizy przypadków	7 godz.
Udział w konsultacjach	3 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	1 ECTS